

SGI-president Daisaku Ikeda's lezingenreeks

Leren van de Goshō: de hoopvolle geschriften van Nichiren Daishonin

'Het verminderen van karmische vergelding'

Actie is de essentie van een echte beoefenaar van het Nichiren Boeddhisme – ons eigen karma veranderen en anderen helpen hetzelfde te doen¹

In de 'Nirwana Soetra' wordt het beginsel van het verminderen van karmische vergelding uitgelegd. Als ons zware karma uit het verleden in dit leven niet wordt goedge maakt, moeten we in de toekomst helse lijden, maar als we in dit leven uitzonderlijk grote problemen ervaren [omwille van de Lotus Soetra], zal het helse lijden direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden ontvangen en ook die van de drie voertuigen en het ene voertuig. Bodhisattva Nooit Kleinerend werd niet zonder reden uitgescholden, belasterd, gestenigd en met stokken geslagen. Waarschijnlijk had hij in het verleden de correcte leer belasterd. De woorden "na het uitwissen van zijn zonden" geven aan dat bodhisattva Nooit Kleinerend, doordat hij werd vervolgd, zijn zonden uit vorige levens kon uitwissen. (Dit is mijn eerste opmerking.) (GND-1, 35)

Iemand kan misschien wel de Lotus Soetra foutloos reciteren, maar het is veel moeilijker om ernaar te handelen. In het hoofdstuk 'Parabels' staat: "Als deze persoon (...) degenen ziet die deze soetra lezen, reciteren, overschrijven, aannemen en erin geloven, maar hen zou verachten, haten, benijden of een wrok tegen hen zou koesteren (...)." In het hoofdstuk 'De leraar van de Wet' staat: "Aangezien er zelfs op het moment dat de Aldus Gekomene in de wereld is zoveel haat en jaloezie tegen deze soetra bestaat, hoeveel erger zal het dan wel niet zijn na zijn overlijden?" In het hoofdstuk 'Aansporing tot toewijding' staat: "Vele onwetende mensen zullen ons met zwaarden en stokken aanvallen (...). Keer op keer zullen we worden verbannen." In het hoofdstuk 'Vreedzame beoefeningen' staat: "Ze [de Lotus Soetra] zal veel vijandschap in de wereld ondervinden en het zal moeilijk zijn om in haar te geloven."

Hoewel deze citaten uit de soetra de voorspellingen van de Boeddha zijn, is er geen verwijzing naar het moment waarop deze vervolgingen zullen plaatsvinden. In het verleden lazen bodhisattva Nooit Kleinerend en de monnik Besef van Deugdzaamheid deze passages en handelden ernaar. Maar afgezien van de tweeduizend jaar van het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet schijnt nu, in het Laatste Tijdperk, in heel Japan alleen Nichiren dit te doen. In mijn huidige situatie kan ik me heel goed indenken hoe bedroefd volgelingen, verwanten, leerlingen en leken gelovigen vroeger moeten zijn geweest, toen

¹ SGI Nieuwsbrief 7595.

kwaadaardige koningen zoveel van hun wijze monniken vervolgden.

Nichiren heeft nu de Lotus Soetra in haar geheel gelezen en ernaar geleefd. Zelfs één enkele zinsnede of dichtregel geeft iemand de zekerheid van verlichting; hoeveel meer zeker is mijn verlichting dan niet, want ik heb de hele soetra gelezen. Ik heb meer vertrouwen dan ooit tevoren. Al klink ik misschien aanmatigend, het is mijn vurigste wens om de veiligheid en vrede van het hele land te realiseren. Maar in een tijd waarin niemand naar mij luistert, ligt dit niet in mijn macht. Ik besluit deze brief nu om hem kort te houden. (GND-1, 35-36)

Dit jaar is het 200 jaar geleden dat Beethovens² beroemde Vijfde Symfonie, ook wel ‘De symfonie van het lot’, voor het eerst in Wenen werd uitgevoerd. Het eerste deel van deze symfonie begint met het wereldberoemde motief van vier noten – het zogenaamde “lot-motief”. Volgens sommigen omschreef de Duitse componist de betekenis van dit motief als volgt: “Het lot klopt aan de deur!”³

Beethoven was 38 jaar oud toen hij dit werk voor het eerst uitvoerde. Toen hij onder ogen moest zien dat zijn slechthorendheid, waaraan hij vanaf zijn eind twintiger jaren leed, erger werd, viel hij in een diepe put van eenzaamheid en wanhoop, waardoor hij er zelfs aan dacht zijn leven te beëindigen. Deze symfonie is het resultaat van zijn uiteindelijke overwinning op tegenspoed, en inspireert mensen over de hele wereld om op te staan en hun karma onder ogen te zien. De kracht van de menselijke geest is grenzeloos. Wat ons lot of karma ook is, we kunnen het zeker overwinnen. We kunnen ons lijden doorbreken en echte vreugde vinden.

Toen ik jong was speelde ik heel vaak Beethovens muziek in mijn kleine appartement. Ik luisterde vaak naar de Vijfde Symfonie tijdens een moeilijke periode in 1950, toen ik de zakelijke crisis van mijn leermeester op me nam en hem op elke mogelijke manier probeerde te ondersteunen. Ik zal nooit vergeten hoe ik telkens weer werd geraakt en aangemoedigd door de levenskracht die uit de openingsmaten van die muziek spreekt.

De levenswijze van een bodhisattva

Beethoven verklaarde: “Mijn kunst zal alleen ten dienste staan van de armen.”⁴ Worstelen met je eigen karma en tegelijkertijd je best doen om anderen hoop te geven waardoor zij hun eigen karma kunnen uitdagen en overwinnen - dat is precies de levenswijze van een bodhisattva. Een bodhisattva gelooft diep van binnen dat elk probleem of lijden overwonnen

² Ludwig van Beethoven (1770–1827): Duitse componist. Actief in Wenen in de overgangsperiode van de klassieke periode naar de romantische periode in de westerse klassieke muziek. Ondanks dat hij leed aan slechthorendheid die tot doofheid leidde, componeerde Beethoven vele meesterwerken waaronder negen symfonieën.

³ Anton Felix Schindler, *Beethoven as I Knew Him* (Beethoven zoals ik hem kende), red. Donald MacArdle en vertaald door Constance S. Jolly (Londen: Faber and Faber, 1996).

⁴ Ludwig van Beethoven, *Beethoven: Letters, Journals and Conversations* (Beethoven: brieven, dagboeken en gesprekken), uitgegeven en vertaald door Michael Hamburger (Londen: Thames and Hudson, 1951), 40.

kan worden.

Het beginsel van het veranderen van karma, zoals onderwezen in het Nichiren Boeddhisme is een onovertroffen beginsel waarmee we in het leven kunnen winnen; het geeft mensen hoop, moed en vertrouwen. Het belichaamt een uiterst humanistische filosofie die laat zien dat ieder mens van nature de kracht bezit om elk lot of karma te trotseren. Tegelijkertijd is het een beginsel van diep respect voor de waardigheid van het leven die de fundamentele oorzakelijkheid onthult waarmee we deze innerlijke kracht daadwerkelijk kunnen oproepen en manifesteren. Kortom, het is een hoopvolle leer voor de hele mensheid omdat het het verborgen potentieel in ieders leven verlicht.

In deze lezing bestuderen we ‘Het verminderen van karmische vergelding’. Het is een brief die Nichiren Daishonin in oktober 1271 schreef, midden in de turbulente periode na de ‘Vervolging te Tatsunokuchi’ en in aanloop naar zijn Verbanning naar Sado.⁵ Waarom was het zijn karma om zulke zware vervolgingen te ondergaan? In deze brief wordt de betekenis van problemen en hindernissen verduidelijkt die de beoefenaars van de Lotus Soetra zullen ondergaan. Tegelijkertijd legt hij het beginsel uit van het veranderen van je karma of lot, dat de kern van het Nichiren Boeddhisme is.

Laten we dit belangrijke geschrift bestuderen met de intentie om te leren van de verheven instelling van de Daishonin.

In de Soetra wordt het beginsel van het verminderen van karmische vergelding uitgelegd. Als ons karma uit het verleden in dit leven niet wordt goedgeemaakt, moeten we in de toekomst helse lijden, maar als we in dit leven uitzonderlijk grote problemen ervaren [omwille van de Lotus Soetra], zal het helse lijden direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden ontvangen en ook die van de drie voertuigen [de levensstaten kennis, realisatie en bodhisattva] en het ene voertuig [boedddhaschap]. (GND-1, 35)

Grote moeilijkheden leiden tot het bereiken van boedddhaschap

In dit geschrift zien we de verheven levensstaat van de Daishonin om grote moeilijkheden te beschouwen als een kans om boedddhaschap te bereiken. Hij legt de universele waarheid uit die zowel voor het boeddhisme als het menselijk bestaan geldt: moeilijkheden zijn

⁵ De Vervolging te Tatsunokuchi en de Verbanning naar Sado: op 12 september 1271 werd Nichiren Daishonin door de autoriteiten gearresteerd en meegenomen naar een plaats genaamd Tatsunokuchi aan de rand van Kamakura, waar zij hem onder dekking van de nacht trachtten te doden. Toen de poging om hem te doden mislukte, werd hij vastgehouden in de verblijfplaats van de plaatsvervangend politiefunctaris van Sado, Homma Rokuro Saemon, in Echi (de huidige prefectuur Kanagawa). Na ongeveer een maand, waarin de regering overlegde wat zij met hem zou gaan doen, werd hij verbannen naar het eiland Sado, wat neerkwam op een doodsvonnis. Maar toen de voorspellingen van de Daishonin van binnenlandse strijd en invasie van buitenaf uitkwamen, verleende de regering hem in maart 1274 gratie en keerde de Daishonin terug naar Kamakura.

onderdeel van het leven, en zegt dat we ons daardoor niet van de wijs moeten laten brengen. Zijn instelling wordt in de volgende woorden uitgedrukt: “Er zullen zich moeilijkheden voordoen, en deze moeten we beschouwen als [vrede en comfort].”⁶

In een ander geschrift zegt de Daishonin ook dat als mensen hun leven zouden geven voor de Lotus Soetra of vervolgingen ondergaan ten gevolge van de daimoku [Nam-myoho-rence-kyo], dan zou zowel het leven dat ze opgeven als de moeilijkheden die ze ervaren er uiteindelijk toe leiden dat ze boedddhaschap bereiken (vgl. GND-2, 85). En elders zegt hij: “Het lijkt me dat mensen op het pad naar boedddhaschap vrijwel altijd pas een boeddha worden als ze iets hebben gedaan zoals hun leven geven.” (WND-1, 202)

Grote problemen tegenkomen omwille van de Lotus Soetra is het pad dat direct naar boedddhaschap leidt. Daarom hoeven we nergens bang voor te zijn. Er is geen grotere reden tot vreugde. Dit was ongetwijfeld de levensstaat van de Daishonin na de Vervolging te Tatsunokuchi.

Ongeveer een maand lang, nadat hij bijna werd geëxecuteerd bij Tatsunokuchi op 12 september 1271 tot aan zijn vertrek naar het eiland Sado op 10 oktober van hetzelfde jaar, werd de Daishonin vastgehouden in de residentie van de plaatsvervangend politiefunctionaris van Sado, Homma Rokuro Saemon,⁷ in Echi in de provincie Sagami (de huidige stad Atsugi in de prefectuur Kanagawa, niet ver van Kamakura).

Zoals blijkt uit zijn woorden: “Ik heb zelfs de Vervolging te Tatsunokuchi overleefd.” (GZ, 843),⁸ liet de Daishonin de levensstaat van een leeuwenkoning zien, die alle duivelse functies overwint en zijn leven wijdt aan de gelofte om alle mensen naar verlichting te leiden. Hij schreef in die tijd veel gepassioneerde brieven aan zijn volgelingen in Kamakura en de provincie Shimosa (de huidige prefectuur Chiba), waarin hij hen aanmoedigde om met dezelfde spirit als hij op te staan.

In die tijd haastten een of meer volgelingen uit Shimosa zich naar de Daishonin, bezorgd om zijn veiligheid. Deze brief werd geschreven in antwoord op hun oprechte acties. De brief is gedateerd op 5 oktober 1271 en is gericht aan Ota Jomyo, Soya Kyoshin en Dharma-brug Kimbara.⁹

Aan het begin van de brief verwijst de Daishonin naar een verhaal over twee broers, volgelingen van Boeddha Shakyamuni, die - afhankelijk van de bron - allebei Chudapanthaka heetten of samen Chudapanthaka¹⁰ werden genoemd. Hoe dan ook, als één van hen werd geroepen, gaven ze allebei antwoord. De Daishonin zegt dat telkens als hij een van zijn drie

⁶ Nichiren Daishonin, ‘Verslag van de mondeling overgeleverde leerstellingen’ (OTT, 115).

⁷ Homma Rokuro Saemon (z.d.): plaatsvervangend politiefunctionaris op het eiland Sado. Hij was in dienst van Hojo Nobutoki, een machtig man die politiefunctionaris was van zowel de provincie Musashi als het eiland Sado. Homma bezat een leengoed en ambtswoning in Echi (de huidige prefectuur Kanagawa).

⁸ *Oko kikigaki*, ‘De opgetekende leerstellingen’ (niet opgenomen in WND-1 en 2).

⁹ Ota Jomyo, Soya Kyoshin en Dharma-brug Kimbara (ook uitgesproken als Kanahara) waren alle drie volgelingen van Nichiren Daishonin en woonden in de provincie Shimosa. ‘Dharma-brug’ was een titel die in het midden van de 9^e eeuw werd ingesteld als een officiële functie voor priesters, maar later werd het gewoon een eretitel.

¹⁰ De verhalen verschillen nogal al naargelang de bron, bijvoorbeeld in boeddhistische geschriften als de ‘Soetra Toenemend-met-een-Agama’ en de ‘Soetra Verhalen van de woorden van waarheid’.

volgelingen - Ota, Soya en Kimbara – op bezoek kwam, het voelde alsof hij met alle drie samen was.

Het is niet duidelijk of het drietal daadwerkelijk samen naar Echi is gegaan, of dat slechts een van hen als hun vertegenwoordiger is gegaan. Uit het begin van de brief lijkt het waarschijnlijk dat een van hen daarheen is gereisd. Dat is ook logisch, aangezien het niet makkelijk was om de Daishonin te bezoeken terwijl hij in hechtenis zat. Zelfs als alle drie hem hadden bezocht, zou hij niet vrijuit of langdurig met hen kunnen praten. Dat zou ook kunnen verklaren waarom de brief aan alle drie is gericht.

Hoe dan ook, zoals uit de inhoud van de brief blijkt, wil de Daishonin zijn volgelingen in die kritieke tijd aanmoedigen om een sterke eenheid te creëren en samen vooruit te gaan in de eenheid van ‘vele lichamen, één gedachte’.

De betekenis van moeilijkheden

In ‘Het verminderen van karmische vergelding’ legt de Daishonin vanuit drie verschillende invalshoeken de betekenis uit van de grote moeilijkheden die hij en zijn volgelingen ondervinden.

Ten eerste presenteert hij het beginsel van het verminderen van karmische vergelding. Hij legt uit dat de zware vervolgingen die zij op dat moment meemaken, een geweldige kans zijn om hun of karma te veranderen.

Ten tweede haalt hij voorbeelden uit het verleden aan om duidelijk te maken dat degenen die de correcte leer van het boeddhisme verspreiden, onvermijdelijk vervolgd zullen worden (GND-1, 35).¹¹ Verwijzend naar Shakyamuni en een aantal van zijn zogenoemde vierentwintig opvolgers,¹² legt de Daishonin uit dat zelfs beoefenaars in het Eerste Tijdperk van de Wet in India, die *shakubuku* toepasten wanneer dat noodzakelijk was vanwege de tijd en de plaats waar zij zich bevonden, met vervolging werden geconfronteerd. Hij voorziet dat de moeilijkheden die hij zelf zal moeten ondergaan nog zwaarder zullen zijn, omdat hij de Lotus Soetra - de hoogste leer van de Boeddha - verspreidt in Japan, een land dat ver weg is van de geboorteplaats van het boeddhisme in India en waar de mensen de correcte leer negeren. Bovendien deed hij dit aan het begin van het kwaadaardige Laatste Tijdperk van de Wet, een tijd waarin *shakubuku* (namelijk het weerleggen van het onjuiste

¹¹ De Daishonin schrijft: “De vijftientwintig leraren die de boeddhistische leerstellingen verkondigden, waren — met uitzondering van Boeddha Shakyamuni — allemaal tijdelijke verschijningsvormen van boeddha’s of grote bodhisattva’s van wie de komst was voorspeld. Van hen werd de veertiende, bodhisattva Aryadeva, gedood door een niet-boeddhist en de vijftientwintigste, de eerbiedwaardige Aryasimha, werd onthoofd door koning Damira. Ook Boeddha Mitra en bodhisattva Nagarjuna ondergingen vele vervolgingen. Anderen verspreidden het boeddhisme echter onder de bescherming van devote koningen zonder dat ze werden vervolgd. Dit kan zo zijn omdat er in de wereld goede en slechte landen bestaan en twee manieren van verspreiding, *shoju* en *shakubuku*. Zelfs in het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet was dit zo, net als in India, het centrum van het boeddhisme. Nu is het Laatste Tijdperk van de Wet aangebroken en dit land ligt ver van India vandaan. Daarom verwachtte ik al dat dit soort dingen zouden gebeuren; ik heb eenvoudigweg op het onvermijdelijke zitten wachten. (Dit is mijn tweede opmerking.)” (GND-1, 35)

¹² Vierentwintig opvolgers: ook, vierentwintig patriarchen. Degenen die, na de dood van Shakyamuni, opeenvolgend de lijn van zijn leerstellingen erfden en ze in India verspreidden.

en het onthullen van het ware) de enige effectieve manier van verspreiding is.¹³ Daarom verklaart de Daishonin dat hij zich al lang had voorbereid op grote moeilijkheden – en er in feite op had gewacht dat ze zouden komen.

Ten derde haalt de Daishonin verschillende soetra-passages aan om aan te tonen dat hij hevig wordt aangevallen vanwege het verspreiden van de Wet, betekent dat hij de Lotus Soetra heeft gelezen en in zijn leven in praktijk heeft gebracht; waarmee hij suggereert dat hij zelf de beoefenaar van de Lotus Soetra in het Laatste Tijdperk is.

Zoals dit laat zien, probeert de Daishonin in dit geschrift vooral het belang te verduidelijken van het ondervinden van vervolging als beoefenaar van de Mystieke Wet. Ook probeert hij antwoord te geven op de vragen van zijn volgelingen; die zich afvroegen waarom ze tijdens hun beoefening moeilijkheden zouden tegenkomen. Later zou hij dit punt uitgebreider bespreken in zijn verhandeling 'Het openen van de ogen'.

In het geschrift dat we nu bestuderen, verwijst de Daishonin naar het beginsel van het verminderen van karmische vergelding, en benadrukt hij de betekenis van moeilijkheden in relatie tot karma – een onderwerp dat relevant is voor alle mensen. Met andere woorden, de Daishonin gebruikt zijn eigen voorbeeld van het overwinnen van vervolging om de betekenis van moeilijkheden uit te leggen, die voor iedereen universeel zijn. Deze brief kan worden gezien als het antwoord op de fundamentele vraag waarom moeilijkheden een onvermijdelijk onderdeel zijn van het menselijk leven.

De kern van de Daishonins boodschap komt neer op het volgende: “Er zullen zich moeilijkheden voordoen, en deze moeten we beschouwen als [vrede en comfort].” (Vgl. OTT, 115) Pas als we een hindernis hebben overwonnen, kunnen we werkelijk een gevoel van vrede en comfort ervaren. Daarentegen zal zo’n staat van zijn voor altijd buiten bereik blijven van degenen die moeilijkheden uit de weg gaan en proberen te vluchten voor uitdagingen.

Er bestaat niet zoiets als een leven zonder moeilijkheden. We maken tegenspoed mee juist zodat we echte innerlijke vrede kunnen bereiken. Maar als we ons niet bewust zijn van de innerlijke kracht die we bezitten om moeilijkheden te doorstaan, komen we in een situatie terecht waarin de ene moeilijkheid de andere oproept en we uiteindelijk bezwijken onder hun gewicht. Het Laatste Tijdperk is een tijd waarin het leven van de mensen overschaduw wordt door duisternis of onwetendheid¹⁴ en destructieve invloeden de overhand hebben. Mensen worden meegetrokken in een neerwaartse spiraal van negatieve oorzaken en ellende. Daarom is het, als we mensen in het Laatste Tijdperk van de Wet willen leiden naar geluk, van het allergrootste belang om hen te onderwijzen over de kracht die zij

¹³ *Shakubuku* is een van de twee methoden om het boeddhisme te onderwijzen en te verspreiden; de andere is *shoju*. *Shakubuku* betekent mensen bewust te maken van de correcte leer door hun verkeerde opvattingen te weerleggen, terwijl *shoju* inhoudt dat anderen geleidelijk naar de correcte leer leidt en zonder hun verkeerde zienswijzen te weerleggen. In het algemeen moet *shoju* worden toegepast tijdens het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet, terwijl *shakubuku* moet worden gebruikt in het Laatste Tijdperk.

¹⁴ Onwetendheid: in het boeddhisme duidt dit op het onvermogen de ware aard van het bestaan te zien. Het wordt beschouwd als de fundamentele oorzaak van lijden en illusies. Het weerhoudt mensen ervan de ware aard van hun leven in te zien en te geloven in de Mystieke Wet die iedereen in staat stelt verlichting te bereiken.

van nature in zich hebben waarmee ze hun lijden kunnen overwinnen. Dat is de leer van het Nichiren Boeddhisme.

Het beginsel van het verminderen van karmische vergelding, zoals uiteengezet in dit geschrift, verklaart de essentiële kracht die in ons aanwezig is en die ons in staat stelt om moeilijkheden te doorstaan. De Daishonin toonde deze kracht door zelf zware vervolgingen te doorstaan.

Het verminderen van karmische vergelding is hetzelfde als boedddhaschap in dit leven bereiken

Het beginsel van het verminderen van karmische vergelding komt uit de ‘Nirwana Soetra’.¹⁵ De Chinese karakters van dit begrip betekenen letterlijk ‘het zware transformeren en het lichter ontvangen’. De gangbare opvatting over karma in de tijd van de Daishonin was dat als iemand in vorige levens zulke zware negatieve oorzaken had opgebouwd, dat het onmogelijk was om die in dit leven volledig uit te wissen, hij of zij dan pas na hells lijden in toekomstige levens die vergelding zou kunnen beëindigen. Het beginsel van het verminderen van karmische vergelding, zoals de Daishonin dat onderwees, stelde echter dat iemand zelfs het zwaarste negatieve karma uit vorige levens kon uitwissen door in dit leven een lichtere vorm van vergelding te ondergaan.

De theorie van karma in het Nichiren Boeddhisme is een krachtige leer die het leven van mensen nieuw leven kan inblazen. Ze leert dat er geen enkel negatief karma is – hoe zwaar ook – dat niet ten goede kan worden veranderd. In dit geschrift bespreekt de Daishonin zijn leer over het veranderen van karma of lot aan de hand van het beginsel van het verminderen van karmische vergelding. Er worden twee belangrijke punten over het verminderen van karmische vergelding benadrukt in dit geschrift.

Het eerste punt is de verklaring van de Daishonin dat “het helse lijden direct zal verdwijnen” (GND-I, 35). Wat hij hiermee zegt, is dat zelfs het soort zware karma dat leidt tot een helse vergelding onmiddellijk, op dit moment kan worden uitgewist — niet geleidelijk ergens in de verre toekomst. Dit is mogelijk door het beginsel van het onderling in elkaar voorkomen van de Tien Levensstaten.

Over het algemeen wordt karma onderwezen als iets dat wordt gecreëerd door oorzaken in het verleden en dat zich manifesteert als gevolgen in het heden — met andere woorden, er zit tijd tussen oorzaak en gevolg; ze zijn niet gelijktijdig. Het Nichiren Boeddhisme leert echter dat karma veranderd kan worden als gevolg van het manifesteren van boedddhaschap dat we van nature in ons leven bezitten. Net zoals de talloze sterren aan de hemel verdwijnen zodra de zon opkomt, kan de onpeilbare hoeveelheid negatief karma in ons leven verdwijnen wanneer we de levensstaat van boedddhaschap naar buiten brengen.

Daarmee komen we bij het tweede punt — een heel belangrijk punt: het verminderen van karmische vergelding is ook de poort naar het bereiken van boedddhaschap in dit leven. In dit geschrift zegt de Daishonin:

¹⁵ ‘Nirwana Soetra’, deel 29.

Het helse lijden zal direct verdwijnen. En als we sterven, zullen we de voorspoed van de menselijke en hemelse werelden [de levensstaten van menselijkheid en relatief geluk] ontvangen en ook die van de drie voertuigen [de levensstaten van kennis, realisatie en bodhisattva] en het ene voertuig [de levensstaat van boeddhaschap]. (GND-1, 35)

De “voorspoed van het ene voertuig” staat voor de voorspoed van het bereiken van boeddhaschap.

Het verminderen van onze karmische vergelding is niet simpelweg het vereffenen van onze karmische schuld; het betekent een fundamentele verandering in ons leven, waarbij we een einde maken aan de negatieve vicieuze cirkel van lijden en illusie en een nieuw positief pad van geluk inslaan. Als we dat doen, kunnen we leven na leven de voorspoed ervaren van de levensstaten van menselijkheid, relatief geluk, kennis, realisatie, bodhisattva en boeddhaschap.

Met andere woorden, het verminderen van karmische vergelding leidt direct naar het grote pad van het bereiken van boeddhaschap. In die zin betekent het verminderen van karmische vergelding niet alleen het opheffen van een negatieve balans, maar dat we ons leven ingrijpend veranderen – van een neerwaartse spiraal naar een oneindig omhooggaande spiraal, van een negatief pad naar een positief pad van echte goedheid. Dit is de kracht van de Mystieke Wet, die het vermogen heeft om negativiteit in iets waardevols te veranderen – met andere woorden: vergif omzetten in medicijn.

In het Nichiren Boeddhisme is de leer van het verminderen van karmische vergelding niets anders dan het beginsel dat ons helpt om ons leven nú meteen, op dit moment, hier en nu, - gewoon zoals we zijn – op het pad naar geluk te brengen. Ook het veranderen van karma is niets anders dan het veranderen van onze innerlijke tendensen die ons gevangen houden in negativiteit en ongeluk, en onszelf stevig op een positief pad zetten.

Daarom is het moment waarop we deze innerlijke strijd voeren van essentieel belang. In ‘Het openen van de ogen’ haalt de Daishonin een passage aan uit de ‘Soetra Overdenking van de voedingsbodem van de geest’ waarin staat: “Als u wilt begrijpen welke oorzaken in het verleden gelegd zijn, kijk dan naar de gevolgen die in het heden zichtbaar zijn. En als u wilt weten welke gevolgen in de toekomst zullen optreden, kijk dan naar de oorzaken die in het heden aanwezig zijn.” (GND-2, 202) Ons heden is het resultaat of gevolg van onze oorzaken uit het verleden. Tegelijkertijd wordt het heden zelf de oorzaak die onze toekomst vormt. De drie bestaansperioden - verleden, heden en toekomst - zijn allemaal in het heden vervat, in dit moment. Het belangrijkste is hoe wij op dit moment onze houding of innerlijke vastberadenheid veranderen. Want precies op dit ogenblik kunnen we, met onze vastberadenheid en actie, onze toekomst creëren.

De leer van de Daishonin over het veranderen van karma opent de weg naar een schitterende revolutie van hoop, die mensen bevrijdt van het heersende duistere en fatalistische beeld van karma of het lot.

Bodhisattva Nooit Kleinerend werd niet zonder reden uitgescholden, belasterd, gestenigd en met stokken geslagen. Waarschijnlijk had hij in het verleden de correcte leer belasterd. De woorden “na het uitwissen van zijn zonden” geven aan dat bodhisattva Nooit Kleinerend, doordat hij werd vervolgd, zijn zonden uit vorige levens kon uitwissen. (Dit is mijn eerste opmerking.) (GND-1, 35)

De voorspoed van het zuiveren van de zes zintuigen

Vervolgens haalt Nichiren Daishonin het voorbeeld aan van bodhisattva Nooit Kleinerend die voorkomt in het (20e) hoofdstuk ‘Nooit Kleinerend’ van de Lotus Soetra, dat naar hem is genoemd. De Daishonin legt uit dat de woorden “na het uitwissen van zijn zonden” (LS20, 270) verwijzen naar het beginsel van het verminderen van karmische vergelding en het veranderen van ons karma.

Bodhisattva Nooit Kleinerend toonde onwankelbaar respect aan iedereen die hij ontmoette. Hij boog eerbiedig en sprak onvermoeibaar de fundamentele leer van de Lotus Soetra uit: dat alle levende wezens de boeddhanatuur bezitten. Voor deze inspanningen werd hij echter uitgescholden, belachelijk gemaakt en zelfs met stenen en stokken aangevallen door arrogante monniken, nonnen, lekenmannen en -vrouwen. Toch liet hij zich niet ontmoedigen door deze vervolging en bleef hij iedereen met respect behandelen. Uiteindelijk ontving hij de voorspoed van het zuiveren van zijn zes zintuigen en bereikte hij boedddhaschap.

Hoewel bodhisattva Nooit Kleinerend moeilijkheden onderging doordat hij de correcte leer beoefende, overwon hij die moeilijkheden en ging toch door met zijn beoefening. Hierdoor verkreeg hij de voorspoed dat zijn laster van de Wet die hij in vorige levens had begaan, werd uitgewist. Volgens de Daishonin is dat de betekenis van de woorden “na het uitwissen van zijn zonden”.

Welke voorspoed ontving Bodhisattva Nooit Minachtend “na het uitwissen van zijn zonden”? Een vorm van voorspoed die hij in zijn huidige leven verwierf, was de sterke levenskracht die kenmerkend is voor het zuiveren van de zes zintuigen. Daardoor kon hij de essentie van de Lotus Soetra diepgaand begrijpen en werd hij later herboren als Boeddha Shakyamuni. Met andere woorden, hij veranderde niet alleen zijn leven in zijn huidige bestaan, maar hij bereikte ook de onverwoestbare levensstaat van boedddhaschap, die zou voortduren tot in de eeuwige toekomst.

In het (19e) hoofdstuk ‘De weldaden van de leraar van de Wet’ van de Lotus Soetra wordt tot in detail de weldaad uitgelegd van het zuiveren van elk van de zes zintuigen: onze ogen, oren, neus, tong, lichaam (huid) en geest.

De ‘weldaden van de ogen’ worden bijvoorbeeld als volgt beschreven. Als gevolg van geloven in en beoefenen van de Lotus Soetra, verkrijgen onze ogen, gewoon zoals ze zijn, het

vermogen om alles te zien wat zich in de duizend-miljoenvoudige wereld¹⁶ bevindt, waaronder de grote zeeën en de berg Sumeru. En ook al bezitten wij geen hemelse of goddelijke ogen, we kunnen toch alle levende wezens zien in de levensstaat van hel tot boven aan de top van de levensstaat van hemelse wezens, en ook hun karmische oorzaken en omstandigheden begrijpen en de resultaten of gevolgen die hun te wachten staan (LS19, 251–52).

Met andere woorden, we kunnen de duizend-miljoenvoudige wereld begrijpen en duidelijk de essentie van ons eigen leven en dat van anderen zien, alsof die weerspiegeld wordt in een heldere spiegel. Als onze ogen gezuiverd zijn - dat wil zeggen, als we kijken met de ongekleurde ogen van de verlichte dharma-natuur, ontdaan van de onzuiverheden van onwetendheid - dan kunnen we begrijpen welke oorzaken naar geluk en welke naar lijden en ellende leiden. Dat stelt ons in staat om elke levensstaat binnen de Tien Levensstaten- van hel tot boeddhaschap - te veranderen in een bron van het creëren van waarde.

De voorspoed van het zuiveren van de zes zintuigen die bodhisattva Nooit Kleinerend verkreeg, is de sterke levenskracht om pijnlijke beproevingen te doorstaan. Bodhisattva Nooit Kleinerend werd vervolgd omdat hij leefde in een kwaadaardige tijd, maar ondanks alle moeilijkheden die hij onderging, wankelde hij nooit in zijn geloof in de Lotus Soetra en haar leer dat alle levende wezens de boeddhanatuur bezitten. Je zou kunnen zeggen dat hij, door zijn strijd om tegenspoed te overwinnen en de Wet te beschermen, de onwetendheid of duisternis overwon die de fundamentele bron is van negatief karma, en dat hij zo de voorspoed verkreeg van het zuiveren van zijn zintuigen – waardoor zijn aangeboren levenskracht als entiteit van de Mystieke Wet tevoorschijn kwam.

Dit is de voorspoed van het veranderen van karma door de toegewijde inzet om de Lotus Soetra hoog te houden.

De voorspoed van het beschermen van de Wet

In verband met het verminderen van karmische vergelding, wil ik hier het belang bevestigen van *shakubuku* – dat wil zeggen, de beoefening waarbij de correcte boeddhistische leer wordt verduidelijkt en laster van de Wet wordt weerlegd.

In dit geschrift zegt Nichiren Daishonin dat het vanzelfsprekend is dat hij grote vervolging zou ondervinden doordat hij *shakubuku* toepaste in het afgelegen land Japan tijdens het Laatste Tijdperk van de Wet. Zoals ik eerder noemde, geeft hij aan dat hij op zo'n situatie voorbereid was, en dat hij erop had gewacht dat die zich zou voordoen. In een verdorven tijd waarin negatieve invloeden welig tierden, is de beoefening van *shakubuku* een manier om de Wet te beschermen, en vormt het tegelijkertijd de drijvende kracht om karmische vergelding te verminderen en karma te veranderen.

¹⁶ Duizend-miljoenvoudige wereld: ook groot wereldsysteem genoemd. Een van de wereldsystemen in de oude Indiase kosmologie. Een wereld bestaat uit een berg Sumeru, de omringende zeeën en bergketens, een zon, een maan en andere hemellichamen. Dit begrip kan men in moderne bewoordingen vergelijken met een zonnestelsel vanuit het standpunt van de planeet waar men bewoont. Eén groot wereldsysteem bestaat uit één miljard werelden, en daarom wordt ernaar verwezen als de duizend-miljoenvoudige wereld. Men ging ervan uit dat het universum een ontelbaar aantal van deze grote wereldsystemen moest omvatten.

De Daishonin stelt duidelijk dat we door *shakubuku* te doen in het Laatste Tijdperk de voorspoed kunnen ontvangen die voortkomt uit het beschermen van de Wet — namelijk het verminderen van karmische vergelding.¹⁷ In ‘Het openen van de ogen’ schrijft hij bijvoorbeeld:

“Evenzo zal ik, wanneer ik flink van leer trek tegen degenen die overal in het land de Wet lasteren, grote problemen op mijn weg vinden. Dat ik door mijn inspanningen om in dit leven de Wet te beschermen, vergeldingen oproep, heeft te maken met mijn ernstige vergrijpen uit het verleden. Als men ijzer niet in het vuur houdt, blijft het zwart, maar komt het in contact met vuur dan wordt het roodgloeiend. Als men een boomstam dwars in een snelstromende rivier legt, stuwen de golven zich op tot bergen. Als men een slapende leeuw stoort, zal hij luid beginnen te brullen.” (GND-2, 207)

Het Laatste Tijdperk van de Wet is een tijd die wemelt van negatieve invloeden en slechte vrienden¹⁸, en waarin laster van de Lotus Soetra wijdverbreid is. Deze elementen versterken samen de fundamentele onwetendheid van de mensen en zorgen ervoor dat zij de boeddhanatuur uit het oog verliezen. Inspanningen om de Wet te verdedigen, om de leerstellingen van de Lotus Soetra te beschermen, zijn daarom cruciaal en vereisen uiteindelijk dat we de destructieve invloed van laster van de Wet in de samenleving bestrijden.

Met andere woorden, zelfs de talloze negatieve oorzaken uit vorige levens die in het heden leiden tot pijnlijke vergelding, zijn in wezen het gevolg van onwetendheid over en ongeloof in de Mystieke Wet. Onwetendheid en ongeloof vormen ook de bron van alle laster van de Wet. Daarom kunnen we, door de voorspoed die we verkrijgen uit onze inspanningen de Wet te beschermen door ongeloof en laster te overwinnen, de onwetendheid of duisternis in ons eigen leven overwinnen. En als dat gebeurt, manifesteren we onze aangeboren sterke levenskracht als entiteit van de Mystieke Wet – de dynamische levenskracht van boeddhachap – en kunnen we al het lijden dat voortkomt uit opgehoopt negatief karma uitwissen.

De oorzakelijkheid waardoor karma uit vorige levens zich manifesteert in ons huidige bestaan, noemen we ‘algemene oorzakelijkheid’; gekenmerkt door de niet-gelijktijdigheid van oorzaak en gevolg. Daarentegen verwijst ‘gelijktijdige oorzakelijkheid’ naar de oorzakelijkheid waarmee wij onze boeddhachap kunnen onthullen – oftewel, onze onwetendheid in dit huidige leven overwinnen en direct de levenskracht van boeddhachap aanboren die van nature in ons aanwezig is. De eerste is een geleidelijke verandering’, terwijl de tweede een ‘onmiddellijke verandering’ is.

¹⁷ In ‘Het openen van de ogen’ haalt de Daishonin ook de ‘Parinirwana Soetra’ aan waarin staat: “Slechts dankzij de zegeningen die zij ontvangen door het beschermen van de Wet, zullen ze in staat zijn het lijden en de vergelding gedurende dit leven te verminderen.” (GND-II, 206)

¹⁸ Slechte vriend: of, slechte leraar. Iemand die anderen in de slechte paden laat vallen door ze te misleiden op het gebied van het boeddhisme. Een slechte vriend brengt anderen met verkeerde leerstellingen op een dwaalspoor, om hen van de correcte boeddhistische beoefening te weerhouden.

Hoewel het bovenstaande een uitleg is van het beginsel van het veranderen van karma, wordt hetzelfde beginsel uitgedrukt als het verminderen van karmische vergelding wanneer de nadruk ligt op de mate van moeilijkheden die we ervaren.

Inspanningen om de Wet te beschermen – waardoor we de voorspoed ontvangen van het veranderen van ons karma – gaan onvermijdelijk gepaard met moeilijkheden. Als wij in die inspanningen volharden, waarbij we de laster van de Wet krachtig weerleggen, is het vanzelfsprekend dat we te maken krijgen met aanvallen van krachten die vijandig staan tegenover de Lotus Soetra, en dat er hevige vervolging zal ontstaan. Zelfs bodhisattva Nooit Kleinerend, die het leidende uitgangspunt van de Lotus Soetra verkondigde, werd vervolgd met stenen en stokken. Maar zelfs dat kan worden beschouwd als slechts een lichte vorm van lijden, vergeleken met het zware lijden dat hij anders misschien zou hebben moeten ondergaan als vergelding voor onpeilbare negatieve oorzaken uit vorige levens. Dit beginsel wordt het verminderen van karmische vergelding genoemd, omdat we door kleine vormen van lijden te ondergaan, negatief karma kunnen goedmaken dat veel groter lijden zou hebben gebracht.

Iemand kan misschien wel de Lotus Soetra foutloos reciteren, maar het is veel moeilijker om ernaar te handelen. In het hoofdstuk 'Parabels' staat: "Als deze persoon (...) degenen ziet die deze soetra lezen, reciteren, overschrijven, aannemen en erin geloven, maar hen zou verachten, haten, benijden of een wrok tegen hen zou koesteren (...)." In het hoofdstuk 'De leraar van de Wet' staat: "Aangezien er zelfs op het moment dat de Aldus Gekomene in de wereld is zoveel haat en jaloezie tegen deze soetra bestaat, hoeveel erger zal het dan wel niet zijn na zijn overlijden?" In het hoofdstuk 'Aansporing tot toewijding' staat: "Veel onwetende mensen zullen ons met zwaarden stokken aanvallen (...). Keer op keer zullen we worden verbannen." In het hoofdstuk 'Vreedzame beoefeningen' staat: "Ze [de Lotus Soetra] zal veel vijandschap in de wereld ondervinden en het zal moeilijk zijn om in haar te geloven."

Hoewel deze citaten uit de soetra de voorspellingen van de Boeddha zijn, is er geen verwijzing naar het moment waarop deze vervolgingen zullen plaatsvinden. In het verleden lazen bodhisattva Nooit Kleinerend en de monnik Besef van Deugdzaamheid deze passages en handelden ernaar. Maar afgezien van de tweeduizend jaar van het Eerste en het Middelste Tijdperk van de Wet schijnt nu, in het Laatste Tijdperk, in heel Japan alleen Nichiren dit te doen. In mijn huidige situatie kan ik me heel goed indenken hoe bedroefd volgelingen, verwanten, leerlingen en leken gelovigen vroeger moeten zijn geweest, toen kwaadaardige koningen zoveel van hun wijze monniken vervolgden.

Nichiren heeft nu de Lotus Soetra in haar geheel gelezen en ernaar geleefd.¹⁹ Zelfs één

¹⁹ Met de woorden dat hij de hele soetra heeft "gelezen", bedoelt de Daishonin hier dat hij zijn leven eraan heeft gewijd en de voorspelling erin heeft uit laten komen.

enkele zinsnede of dichtregel geeft iemand de zekerheid van verlichting; hoeveel meer zeker is mijn verlichting dan niet, want ik heb de hele soetra gelezen. Ik heb meer vertrouwen dan ooit tevoren. Al klink ik misschien aanmatigend, het is mijn vurigste wens om de veiligheid en vrede van het hele land te realiseren. Maar in een tijd waarin niemand naar mij luistert, ligt dit niet in mijn macht. Ik besluit deze brief nu om hem kort te houden. (GND-1, 35-36)

Actie is het directe pad naar het veranderen van ons karma

Deze passage laat zien dat de Daishonins beoefening van *shakubuku* precies is wat het betekent om de Lotus Soetra te lezen en in praktijk te brengen.

In de boeddhistische beoefening is het belangrijk dat onze woorden en daden met elkaar in harmonie zijn. Met betrekking tot de zes stadia van beoefening,²⁰ zoals uiteengezet door de grote leraar T'ien-t'ai van China, begint echte beoefening pas bij het stadium van waarneming en actie, wanneer woorden en daden synchroon lopen.²¹

Evenzo is in het Nichiren Boeddhisme actie van essentieel belang. In dit geschrift wijst hij erop dat het relatief eenvoudig is om de Lotus Soetra feilloos te reciteren – een vorm van boeddhistische beoefening waar veel mensen in de Japanse samenleving van toen trots op waren – maar dat het heel moeilijk is om daadwerkelijk te handelen zoals de soetra onderwijst.

De Daishonin citeert met name vier passages uit de Lotus Soetra die hij met zijn leven heeft gelezen en in praktijk bracht. Elke passages stelt dat degenen die de Lotus Soetra na het overlijden van de Boeddha in het kwaadaardige Laatste Tijdperk van de Wet verspreiden, onvermijdelijk vijandigheid en moeilijkheden in de samenleving zullen ondervinden. Op basis van het feit dat hij precies met zulke obstakels werd geconfronteerd, verklaart de Daishonin dat alleen hij in het Laatste Tijdperk op een manier heeft beoefend die volledig overeenkomt met de voorspellingen in de soetra.

Verder zegt hij zich te kunnen voorstellen hoe volgelingen in het verleden moeten hebben gerouwd toen boeddhistische leraren die de correcte leer verspreidden tijdens het bewind van slechte machthebbers, vervolgd werden. Deze woorden weerspiegelen zijn zorg om hoe zijn eigen leerlingen zich gevoeld moeten hebben toen zij dapper aan zijn zijde bleven strijden, ondanks de zware golf van vervolging door de autoriteiten, die culmineerde in de Vervolging te Tatsunokuchi en de aanstaande ballingschap naar Sado.

²⁰ Zes stadia van beoefening van de Lotus Soetra geformuleerd door T'ien-t'ai (538–597) in 'Diepe concentratie en inzicht'. Het zijn: het stadium in theorie een boeddha te zijn; het stadium van het horen van de naam en woorden van de waarheid; het stadium van waarnemen en handelen; het stadium van de gelijkenis met verlichting; het stadium van een geleidelijke bewustwording; en het stadium van de hoogste verlichting, of het hoogste stadium van beoefening.

²¹ Stadium van waarnemen en handelen: dit is het derde stadium van beoefening, waarin men met blijdschap naar de leer van de Mystieke Wet luistert en dan de Lotus Soetra op een correcte manier beoefent, waarin iemands woorden en daden met elkaar overeenkomen. In 'Het verminderen van karmische vergelding' haalt de Daishonin de woorden van T'ien-t'ai's 'Diepe concentratie en inzicht' aan, met de woorden dat dit stadium betekent dat "men doet wat men zegt en zegt wat men doet" (GND-1, 40).

Maar alsof hij deze donkere wolken wil verdrijven, verklaart de Daishonin kalm dat hem, omdat hij de hele Lotus Soetra heeft geleefd, de prachtige voorspoed van verlichting te wachten staat en dat hij zelfverzekerder is dan ooit. Ook stelt hij dat hij de correcte leer niet verspreidt om alleen zelf boeddhaschap te bereiken, maar vanuit zijn wens om de veiligheid en vrede van het hele land te realiseren.

De Daishonin voerde een groots gevecht om het pad naar boeddhaschap te openen voor alle mensen in het Laatste Tijdperk van de Wet. Het was ook een ongekende strijd om het karma van het land te veranderen en, verder nog, het karma van de gehele mensheid te veranderen. Dit is de spirit van de Daishonin. Hieruit wordt duidelijk dat alleen de Daishonin als de ware beoefenaar van de Lotus Soetra kan worden beschouwd en als de fundamentele leermeester die, met diep inzicht in de aard van het leven, zijn leven gaf om het pad naar het veranderen van de lotsbestemming te openen, zodat alle mensen gelukkig kunnen worden en zeker zijn van een vreedzame wereld.

In de hoop zijn volgelingen gerust te stellen, probeert de Daishonin zijn diepe spirit over te brengen door zijn concrete inspanningen te beschrijven om de Lotus Soetra te lezen en in praktijk te brengen. Hij roept hen als het ware op: “Volg me met vertrouwen!”

Het spreekt vanzelf dat in het huidige kwaadaardige Laatste Tijdperk alleen de Soka Gakkai – de organisatie die de opdracht van de Boeddha uitvoert – de spirit van de Daishonin heeft geërfd en vervolging heeft ondergaan voor het realiseren van kosenrifu, precies zoals beschreven in de Lotus Soetra en Gosho.

De eerste twee presidenten van de Soka Gakkai, Tsunesaburo Makiguchi en Josei Toda, zijn de leermeesters van deze tijd, die zich bewust waren van deze nobele missie van de Soka Gakkai, en zich moedig inzetten voor de wereldwijde verspreiding van het Nichiren Boeddhisme.

Ooit vroeg een vrouw eens aan meneer Toda waarom hij ziek was. Hij antwoordde: “Dat ik ziek ben is een geweldig voorbeeld van het verminderen van karmische vergelding. Juist omdat ik ziek ben, worden de immense moeilijkheden die de Gakkai anders had moeten doormaken, verminderd.”

Ik zal Toda's diepzinnige geest nooit vergeten. Dag in dag uit wierp hij zich in de turbulente maalstroom van de obstakels en duivelse functies die het universum doordringen, en gaf hij leiding als een leeuwenkoning.

Als president Toda's ware leerling heb ik me onvermoeibaar ingespannen om de Wet te beschermen, en zo het eeuwige pad geopend waardoor onze leden hun karma kunnen veranderen.

Tijdens het Osaka-incident,²² toen ik opstond om de volle last van de aanvallen op onze organisatie te dragen, zei meneer Toda tegen mij: “Als jij de leiding op je neemt en grote moeilijkheden uitdaagt, dan zul je, in overeenstemming met het beginsel van de

²² Osaka-incident: het incident waarbij president Ikeda, toen nog hoofd van de jeugddivisie van de Soka Gakkai, gearresteerd werd en valselijk beschuldigd van schending van de verkiezingswet tijdens een tussentijdse verkiezing van de Tweede Kamer in Osaka in 1957. Aan het einde van de rechtszaak, die bijna vijf jaar in beslag nam, werd hij van alle aanklachten volledig vrijgesproken.

samenhang van begin tot eind,²³ het pad naar het bereiken van boeddhaschap in dit leven openen – niet alleen voor jezelf, maar voor al je medeleden.”

Vandaag de dag zijn er talloze leden over de hele wereld, in 192 landen en gebieden, die met vertrouwen, trots en vreugde vooruitgaan op het verheven pad van het veranderen van karma in missie, en die feitelijk bewijs hebben laten zien van het omzetten van vergif in medicijn door middel van geloof. Ik geloof dat er geen groter bewijs bestaat van het beginsel van het verminderen van karmische vergelding.

In dit geschrift beschrijft de Daishonin met onstuitbare kracht zijn onwankelbare vertrouwen en zijn immense strijd als de ware beoefenaar van de Lotus Soetra. Voor mij lijkt elk woord en elke zin te pulseren van zijn gepassioneerde instelling, waarmee hij ons toeroept: “Word net zo sterk als Nichiren! Overwin samen met Nichiren!”

Als leden van de SGI wijden wij ons toe aan kosenrufu en zetten wij ons met hart en ziel in om anderen te helpen hun karma te veranderen, terwijl we zelf ook direct ons eigen karma uitdagen. De instelling van de Daishonin leeft voort in deze nobele daden, en juist deze daden maken dat wij leven als leeuwenkoningen, vervuld van onovertroffen geluk en vervulling.

“Laten we samen vooruitgaan op weg naar kosenrufu” – zo luidt een regel uit het refrein van een populair Gakkai-lied.²⁴ Jullie allemaal, de oneindig kostbare leden van de SGI, zetten je elke dag opnieuw oprecht in om je eigen karma te veranderen en anderen te helpen hetzelfde te doen. De hemelgoden zijn ongetwijfeld verheugd en zullen jullie zeker beschermen. Nichiren Daishonin zou jullie zeker toejuichen. En ook meneer Makiguchi en meneer Toda zouden jullie met een glimlach prijzen.

²³ Samenhang van begin tot eind: een van de tien factoren van het leven, opgesomd in het (2^e) hoofdstuk ‘Geschikt middel’ van de Lotus Soetra. Het geeft aan dat alle negen factoren van uiterlijke verschijning tot en met ‘zichtbaar gevolg’ ieder moment dezelfde levensstaat tot uitdrukking brengen in samenhang en harmonie.

²⁴ Uit het Soka Gakkai-lied *Kofu ni hashire* (Op weg naar kosenrufu).